

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Platnost dokumentu od: **1. září 2010**
nové vydání s úpravami k 1. 9. 2016
do: Platnost je na dobu **neurčitou.**

Zpracoval: **kolektiv vychovatelek školní družiny**
Číslo jednací: **ZSL 263/01/16**

V Lípě dne 25. 8. 2016

otisk úředního razítka

..... V. Vítková v. r. ....

Mgr. Věra Vítková
ředitelka školy

OBSAH

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika školy a školského zařízení	3
2.1.	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	3
2.2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
3	Cíle vzdělávání	4
4	Délka a časový plán vzdělávání	5
5	Formy vzdělávání	5
6	Obsah vzdělávání	6
6.1.	MÍSTO KDE ŽIJEME	6
6.2.	LIDÉ KOLEM NÁS	6
6.3.	LIDÉ A ČAS	6
6.4.	ROZMANITOST PŘÍRODY	7
6.5.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	7
7	Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání	7
8	Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP	8
9	Materiální podmínky	8
10	Personální podmínky	9
11	Ekonomické podmínky	9
12	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	9

1 Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka,
Lípa, příspěvková organizace

Adresa školy: ZŠ - Lípa 66, 582 57 Lípa
MŠ – Lípa 211, 582 57 Lípa
ŠJ – Lípa 191, 582 57 Lípa

Další kontaktní údaje:

telefon: 569 437 700, 775 313 736

webové stránky: www.zslipa.cz

mail: zslipa@hbnet.cz

I Z O: 102 006 296

REDIZO: 600 086 607

IČ: 70 891 656

Zařazení do sítě škol: 1. září 1996

Zřizovatel: Obec Lípa, Lípa 93, 582 57

2 Charakteristika školy a školského zařízení

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka, Lípa, příspěvková organizace je plně organizovanou venkovskou školou – našimi součástmi jsou základní škola s 1. až 9. postupným ročníkem, mateřská škola s kapacitou 93 dětí, školní jídelna a školní družina s kapacitou 100 účastníků. Celý areál školy je umístěn v klidné části obce, skládá se ze 4 budov, dětského hřiště, školního pozemku a prostoru pro relaxaci dětí a žáků.

Škola nese jméno básníka, překladatele a grafika Bohuslava Reynka, který se narodil a žil v blízkém Petrkově. V duchu jeho díla se snažíme o směřování naší školy - výchova člověka, který se dokáže aktivně zařadit do života, který je současně vnímavý k druhým lidem, s dobrým vztahem k přírodě a životnímu prostředí, člověka, který si uvědomuje svoji spoluzodpovědnost za kvalitu podmínek života na Zemi. Důraz klademe zejména na pocit bezpečí a mezilidské vztahy mezi učiteli, žáky a ostatními zaměstnanci, ale také rodiči a širokou veřejností.

Naším cílem je vytvářet žákům takové podmínky a příležitosti, aby byli zodpovědní a zdravě sebevědomí, aby byli vybaveni vědomostmi, dovednostmi a návyky, se kterými se v životě uplatní a najdou si tu svoji cestu, na níž možná silou svých osobností změní společnost.

Stavíme proto na principech školy:

➤ **otevřené**

- pro všechny - multikulturní, neselektivní - nabízející vzdělávání všem dětem
- podporující různost – každý jedinec má své individuální možnosti, nadání, druh inteligence
- schopné integrovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky nadané

➤ **podporující kvalitu**

- budující pevné základy celoživotního vzdělávání - podporující u žáků zájem, vnitřní motivaci, schopnost učit se, zaujetí a chuť objevovat, schopnost sebehodnocení
- poskytující žákům dostatek znalostí a dovedností z různých oblastí lidské činnosti
- umožňující žákům přemýšlet nad svými hodnotami a postoji

➤ **podporující komunikaci**

- dávající možnost výběru a volby, s cílem rozvíjet u žáků schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí a nést i důsledky těchto rozhodnutí

➤ **podporující praxi, skutečný život**

- zaměřené především na rozvoj dovedností užitečných pro život
- poskytující dostatek příležitostí k aktivní, tvůrčí a praktické činnosti žáků (smysluplná činnost žáků, praktické výstupy)
- podporující rozvoj občanských postojů, úctu k národním tradicím
- podporující poznávání národních tradic různých národů a úctu k respektováním těchto tradic u ostatních lidí

➤ **podporující spolupráci**

- vytvářející podmínky a příležitosti pro práci v týmech, rozvíjející dovednosti týmové práce a vedoucí žáky k poznání nutnosti (potřebnosti) spolupráce s ostatními

- stimulující spolupráci individualit
- vedoucí a motivující žáky k pomoci slabším
- **podporující zdraví**
  - vytvářející bezpečné a podnětné prostředí, vstřícnou a přátelskou atmosféru
  - všestranně podporující co nejpestřejší pohybové, relaxační a sportovní aktivity žáků jako součást volného času
  - podporující zdravotně orientovanou zdatnost žáků
  - podporující zdravou výživu dětí
- **spolupracující**
  - otevřená rodičům i veřejnosti k návštěvě
  - spolupracující s obcí, partnery

2.2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dle ŠD) je součástí Základní a Mateřské školy Bohuslava Reynka. Její činnost tvoří nedílnou součást výchovně vzdělávací práce školy, a proto vychází a navazuje na její školní vzdělávací program. Slouží žákům 1. i 2. stupně základní školy k pravidelným, příležitostným i spontánním mimoškolním zájmovým aktivitám.

Činnost ŠD je realizována ve 4 odděleních, jejichž součástí je i práce v zájmových kroužcích. Jednotlivá oddělení pracují v přízemí mateřské školy, tělocvičně a v hlavní budově ZŠ.

Kromě toho je využívána pro činnost školní družiny i kuchyňka, tělocvična, studovna, učebna počítačů, školní dílna, školní hřiště a školní zahrada.

Kapacita ŠD k pravidelné docházce je celkem 100 dětí.

3 Cíle vzdělávání

Cíle mimoškolní činnosti jsou totožné s cíli základní školy a vychází ze Školního vzdělávacího programu ZŠ. Zároveň navazují na cíle předškolního vzdělávání.

K dosažení jednotlivých cílů naše školní družina nabízí a preferuje:

- zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinkem a relaxací, hrou, učením i individuální prací
- u žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, k přírodě, ke svému zdraví
- žáky vedeme k podpoře logického myšlení, k pohybové koordinaci a k celkovému fyzickému rozvoji
- vedeme je k otevřené komunikaci a smysluplné diskusi, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- zaměřujeme se na ochranu životního prostředí
- respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků
- od 1. třídy rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení, vedeme žáky k uvědomování si nejen svých práv, ale i povinností a práv ostatních lidí
- snažíme se, aby prostory školní družiny byly pro všechny příjemné a vytvářely vhodné a motivující klima

- pokládáme a rozvíjíme základy ke klíčovým kompetencím, neboli schopnostem, umět trávit volný čas, řešit problémy, odmítat nevhodné nabídky, domluvit se a být slušným jedincem

Klíčové kompetence, které během činností rozvíjíme nebo posilujeme:

- **kompetence k učení** – budeme učit žáka chápat nutnost učení formou různých didaktických her, encyklopedií, výukových programů
- **kompetence k řešení problémů** – různými činnostmi povedeme žáky ke hledání různých způsobů řešení problémů, k systematické práci a k dokončení započaté práce
- **kompetence komunikativní** – učíme žáky zásadám spolupráce při plnění společných úkolů, k přesnému vyjadřování svých myšlenek, naslouchání názoru druhých, pravidlům smysluplné diskuse
- **kompetence sociální** – povedeme žáky k plánování, organizování činnosti a k jejímu hodnocení, budeme učit žáky respektovat dohodnutá pravidla, umět pracovat v kolektivu, empatii, porozumění
- **kompetence občanské a pracovní**
  - povedeme žáky k uvědomování si nejen svých práv, ale i povinností, práv ostatních lidí
  - povedeme děti k ochraně proti agresivitě, šikaně a násilí obecně, k respektování všech národů a národností
  - budeme je učit vážit si tradic a kulturního dědictví našeho národa, umění se podílet na rozvoji kvalitního životního prostředí
- **kompetence k trávení volného času** – povedeme žáky ke smysluplnému a účelnému využívání svého volného času, k rozvíjení svých zájmů a schopností, schopnost odmítat nevhodné nabídky

4 Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávací program je určen pro žáky I. a II. stupně, délka vzdělávání tedy reflektuje dobu vzdělávání žáka v základní škole a časovou potřebu zákonných zástupců přihlásit dítě do ŠD v zájmu jeho bezpečnosti a smysluplně využitému volnému času v odpoledních hodinách, zpravidla se jedná o žáky 1. až 6. ročníku. Časový plán je konkretizován v obsahu vzdělávání ŠD právě pro žáky 1. až 6. ročníku.

Nabídka zájmových kroužků je sestavena pro všechny věkové kategorie, a to se sportovním, uměleckým, jazykovým i naukovým zaměřením, a je každoročně aktualizována.

5 Formy vzdělávání

- **pravidelná činnost** – pravidelná činnost přihlášených žáků v odděleních ŠD a jejich zájmových kroužcích
- **příležitostná činnost** – příležitostné aktivity (besedy, dílny, besídky, vystoupení, soutěže, sportovní aktivity apod.) přihlášených žáků a ostatních zájemců
- **spontánní** – aktivity, které jsou součástí každodenního režimu oddělení ŠD a vycházejí ze zájmu a potřeb přihlášených dětí

6   Obsah vzdělávání

Při tvorbě Školního vzdělávacího plánu ŠD vycházíme z ŠVP naší školy, a to z členění vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“. Obsahem této oblasti je pětice tematických celků:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Jednotlivé tematické celky zahrnují příslušné okruhy, ze kterých se vychází při sestavování plánů jednotlivých oddělení ŠD.

6.1.   Místo kde žijeme

a) Domov

- Život v rodině – vyprávění / 3, 4, 5 /
- Společný volný čas – kreslení, vyprávění / 4, 5 /
- Činnost členů rodiny – kresba, malba, koláž / 3, 6 /

b) Náš dům

- Dům (byt), ve kterém žijí – kresba, koláž / 1, 2, 3 /
- Stavba domu a jeho vybavení – práce se stavebnicí, vyprávění /1, 2, 3, 4, 6, /

c) Obec a vlast, kde žijeme

- Obec a vlast, kde žijeme - vycházky, kresba, poznávání okolních obcí, regionu /1, 2, 3, 6 /

6.2.   Lidé kolem nás

a) Soužití

- Chování, komunikace, rodina a kamarádi, vlastnictví,
- Právo a spravedlnost – beseda, hry, dramatizace / 2, 3, 4, 5, 6 /

b) Významné dny a svátky

- historie – besedy /1, 5 /
- tradice – vystoupení, prezentace, besedy / 1, 3, 5, 6 /
- svátky – výroba dáreků, vystoupení, prezentace / 1, 5, 6 /

6.3.   Lidé a čas

a) denní režim

- můj režim, režim v ŠD, čas – vyprávění, plánování, hry, soutěže / 1, 2, 3, 4, 6 /

b) volný čas

- využití volného času - možnosti – zájmové činnosti, ZUŠ,
- využití u nás – různé výtvarné techniky, didaktické hry, zábavné hry, soutěže, dramatizace, práce s PC, atp / 1, 2, 4, 5, 6 /

6.4. Rozmanitost přírody

a) Příroda

- pozorování přírody – vycházky, hry, koláž, kresba, vyprávění, popis, atd. / 1, 3, 5, 6 /
- přírodniny – sběr přírodnin a práce s nimi, kresba, malba, koláž, výrobky / 1, 2, 3, 6 /
- zvířata - vycházky, exkurse, pozorování, vyprávění, kresba atd., / 1, 3, 5, 6, /
- roční období – pozorování, vyprávění, pranostiky atd., / 1, 3, 5, 6 /

b) Ekologie

- Životní prostředí – vyprávění, vycházky a pozorování, úklid okolí školy, čištění potůčku, besedy, kresba výstavky atd., / 1, 2, 3, 5, 6 /
- Vztah k životnímu prostředí – vyprávění, diskuse, pozorování atd., / 1, 2, 3, 5, 6 /

6.5. Člověk a jeho zdraví

a) První pomoc

- ošetření běžných úrazů - aktivní činnosti, besedy, hry, soutěže, kvízy / 1, 2, 3, 4 /
- význam znalostí a dovedností PP pro pomoc sobě a jiným lidem – besedy, vyprávění, kresby, atd., /

b) Prevence

- hygiena – zásady pravidelné hygieny a její význam pro naše zdraví – besedy, vyprávění, kresby / 1, 2, /

c) Patologické jevy

- návykové látky a ochrana před nimi – beseda, diskuse, kresby, kvízy / 1, 2, 3, 4 /
- zdravý životní styl jako prevence – pobyt na čerstvém vzduchu, pravidelné sportování, vhodná zájmová činnost – diskuse, hry, soutěže / 1, 2, 3, 6 /
- pozor ve vztazích k neznámým dospělým – besedy, vyprávění, video programy atd.

7 Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky 1. stupně základní školy. Oddělení se naplňuje do počtu 30 žáků. Žáci, kteří nemohou být z kapacitních důvodů přijati, jsou zařazeni do pořadníku.

O **přijetí** účastníka k činnosti ŠD rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny; tyto údaje jsou závazné.

V případě, že dítě má pro základní vzdělávání asistenta pedagoga, bude přijato do ŠD na zkušební dobu. Pokud pobyt v ŠD nebude samostatně zvládat, budou muset zákonní zástupci pro trvalé přijetí do ŠD zajistit osobního asistenta svému dítěti (včetně jeho financování).

Předem známou nepřítomnost žáka, **omluvu nepřítomnosti** žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo, pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je

uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Na písemné omluvence bude uvedeno datum, doba odchodu a podpis zákonných zástupců.

Ředitel školy může **předčasně ukončit docházku** žáka do ŠD v případě, že:

- žák se bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní zájmového vzdělávání po dobu delší 14 dnů
- žák i přes upozornění závažným způsobem porušuje opakovaně vnitřní řád ŠD
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí včas úplatu za zájmové vzdělávání žáka

V případě předčasného ukončení docházky žáka do ŠD oznámí toto zákonní zástupci řediteli školy nejméně 14 dnů předem, a to písemně.

8 Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje po poskytnutí podpurných opatření.

Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola zajišťuje nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách. Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně škola zpracovává plán pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně zpracovává škola individuální vzdělávací plán (IVP). Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola s PPP a SPC. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem ve škole, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Těmto žákům bude věnována patřičná pozornost a to podle charakteru a stupně postižení. Práce a činnosti s těmito žáky budou konzultovány a třídním učitelem a výchovnou poradkyní (využívání speciálních pomůcek, uplatňování individuálního přístupu, atd.)

Obdobně bude přistupováno k žákům nadaným, tj. s cílem podpořit jejich optimální rozvoj.

9 Materiální podmínky

První oddělení - je umístěno v přízemí mateřské školy. Vybavení místnosti je uzpůsobené tak, aby je ke své činnosti mohli využívat jak žáci školní družiny, tak děti v mateřské škole. Jsou zde stolky a úložný prostor umožňující snadný přístup k hračkám, hrám a pomůckám.

Druhé a třetí oddělení - je umístěno v I. poschodí tělocvičny. Ke své činnosti využívají samostatnou místnost ŠD plus dvě kmenové třídy. Tím je zajištěno maximální využití prostoru, při zachování bezpečnosti žáků.

Čtvrté oddělení - je umístěno v budově základní školy. Má svoji kmenovou místnost, ve které je umístěna školní kuchyňka. Pro svoji činnost může využívat odbornou učebnu PC, studovnu a čtenářsko-relaxační kout v I. poschodí budovy. Ke své činnosti využívá vybavení uvedených zařízení, stolní fotbal a stolní tenis v přízemí budovy. Je využíváno nejen k pravidelné činnosti, ale také ráno i odpoledne k rekreační činnosti žáků, kteří přijíždějí dříve do školy nebo čekají na odpolední dopravní spoje.

10 Personální podmínky

Předávání informací zákonným zástupcům, přihlašování a odhlašování žáků do školní družiny zajišťuje vychovatelka příslušného oddělení.

V I., II., III., IV. oddělení pracují plně kvalifikované vychovatelky.

Součástí činností ve školní družině je nabídka zájmových kroužků, které většinou vedou učitelé I. a II. stupně základní školy.

11 Ekonomické podmínky

Účast v ŠD je zpoplatněna, výše úplaty je stanovena vnitřní směrnicí k úplatě za zájmové vzdělávání ve školní družině aktuálně pro daný školní rok. Výše úplaty je zveřejněna na webových stránkách školy.

Žáci nepravidelně chodící do ŠD- čekající na autobus do 20 minut, jsou osvobozeni od úplaty.

Žáci docházející do zájmových kroužků, které jsou organizovány při ŠD, jsou účastníky ŠD a platí úplatu v plně výši.

12 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Nedílnou součástí ŠVP ŠD je **Vnitřní řád školní družiny**, kde jsou stanoveny podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.